

essent in vntuella terra manifesta nom. sicut figu... ralter memo: fuit testamenti quod promisit ad...

corripuit pro eis reges. Nolite tangere christos meos. et in prophetis meis nolite malignari.

Chico offendi specialia beneficia collata primis xpi patriarchis ppter virtutē fidei qd semper de eos...

Cum essent numero breui: paucissimi et incolae eius. Et pertransierunt de gente in gentes: Et de regio ad populum alterum. Non reliquit homines nocere eis: et

ta futura p di perit et pcederunt de xpo ecclesia... ta futura p di perit et pcederunt de xpo ecclesia...

Haec memoria bifida collata ipsi Ioseph in figura xpi. Dicit ergo q causa quare deus exaltauit ipm...

Et vocauit famē super terrā: et omne firmamentū panis contriuit.

Abstit ante eos virum: in serum ve mundatum eius ioseph.

Humiliauerit in cōpedibus pedes eius: ferrum pertrāhijt aiām eius do nec veniret verbum eius.

Loloquum dñi inflāmauit eū misit rex et soluit eum: principēs populoz et dimisit eum.

Constituit eum domnium domus sue: et principem omnis possessionis eius.

Ut erudiret principes eius sicut semetipsum: et senes eius prudētiā doceret.

Et intrauit israel in egyptū: et iacob accola fuit in terra cham.

Et auxit pplum suū vehemēter. et firmavit eū super inimicos eius.

Marginal notes and abbreviations: B. C. xiij. q. v. c. dicit dñs. B. C. xlvj. et. B. C. xlvj. q. v. c. dicit dñs.

fuit primus populus christi in ecclesie per prophetas abstractus de te male- nebris igno- rante... dicitur de male- nebris igno- rante... dicitur de male- nebris igno- rante...

quod liberavit populum suum christianus a iugo legis... peccati otulit tria adiuvamenta... peccati otulit tria adiuvamenta...

forma panis qui de celo descendit: itaque dicitur ve- ra caro... forma panis qui de celo descendit: itaque dicitur ve- ra caro...

hoc psalmus est petere universalem redemptionem... hoc psalmus est petere universalem redemptionem...

Beati qui custodiunt iudicium: et facti iustitiam in omni tempore.

Hic exhortat omnes ad obedientiam legis... Hic exhortat omnes ad obedientiam legis...

Memento nostri domine in beneficiis tuis: visita nos in salutari tuo.

Hic est sedo pars principalis in qua propheta pe- tit... Hic est sedo pars principalis in qua propheta pe- tit...

Inter- titi- c. infra. c. cccc. z. xij. q. i. ca. h. i. ca.

Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius... Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius...

Titulus alia alia, Principium interiori ipsi... Titulus alia alia, Principium interiori ipsi...

Mat. q. d. c. c. de iustis. simas. i. petri. i. h.

de co- se. d. h. ca. se- mel.

fitetur gratia pctā que ille ppl's cōmissit ptra deū... peccauimus cū patrib' nostris: in iuste egimus: iniquitatē fecimus. Patres nostri in egypto non intellexerunt mirabilia tua: nō fuerunt memores multitudinis mīe tue. Et irritauerūt ascendētes in mare: mare rubrum. Et saluauit eos ppter nomē suū: vt notam faceret potentiam suam. Et increpuit mare rubrum et ericatum est: et deduxit eos in abyssiis sicut in deserto. Et saluauit eos de manu odiētium: et redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulātes eos: vn' ex eis non remansit. Et crediderunt verbis eius: et laudauerunt laudem eius.

In dicitur vñ d. Exo. liti. De o. se. d. h. c. re uera. z e. b. here. c. euz er mium. cto. Exo. liti.

Hic incipit cōfiteri z memorare gratia peccata illius ppl'i z miserationes factas patribus antiq's vt inclinet deū ad suā petitionē implendam. Vnde est aduertēdū q' mīa dei tanto maior demonstratur quāto maioribus pctōibus z rebellibus z ingratis p'stat. Sed q' filij israel decelez vltra rebellati sunt z peccauerūt cōtra deū: sed quōtēscūq's reuerſi sunt z conuersi ad p'niam semper

deus eis peccit. Ideo maxime deus in hoc odidit multitudinē z magnitudines sue mīe. Et ideo dō memorat octo pctā z ingratitude illius ppl'i cōmissas cōtra dñm z q'no temp' dñs miser' est eis. Quoz p'mū fuit pctm infidelitatis duricie. Nā cū fuissent castrametati i littore maris rubri z vidisset exercitum pharaonis venientem quasi dissidendo dixerunt moysi. Fossilan non erant sepulchra in egypto. ideo tulisti nos vt moriamur in solitudine. Vnde non intellexerunt nec considerauerūt q' dñs poruisset eos liberare sicut fecerat mirabilia et signa in egypto: z tñ dñs nō attēdit ad infidelitatē z murmuracionem ipsoz sed precepit moysi vt percuteret aquas z transiit totus populus israel iherusalem. z pharaon euz suis seruus est: vt pz Exo. xliij. h'oc ergo pctm z hanc miserationē dñi cōfiteatur dauid in principio q' dicit. Peccauimus cū patribus nostris eos imitādo in iuste egimus contra p'prios iniquitatē fecimus cōtra deū. Nam p'prios nostri non intellexerunt. i. attente z fideliter nō cōsiderauerūt mirabilia tua facta in egypto de decē plagis illatis egyptis nec fuerūt memores multitudinis mīe tue quā ostēdisti filiis israel eos mirabiliter liberando: immo tāq' ingrati irritauerūt id est cōtēnentes eum ad irā concitauerunt ascendentes in mari rubro: tamē saluauit eos p'pter nomen suū per moysen inuocati. Et hoc fecit de' vt ip'i notam facerent z predicarent potētiā suā q' increpuit mare id est cū magno fragore z fluctuacione diuisum est in duodecim partes int'rum q's ericatum. i. apparuerunt vie licite in eo z moyses deduxit eos in abyssiis. i. in profunditatē maris sicut in deserto. i. ac si deduceret eos per desertum z terram aridam: z saluauit eos de manu egyptiorum odiētium z redemit eos de manu inimici pharaonis. Et aqua maris opuit z submersit egyptios tribulantes eos intrantum q' vnus ex his nō remansit. Et tunc filij israel qui ante fuerant increduli z tunc crediderunt verbis eius prolatis per os moysi z laudauerunt. id est concinuerunt laudes ei' predicando eius omnipotentiam z iustitiam dicēdo. Cantemus domino gloriose zc. Nota q' ista mysteria z ingratitude sunt hūc peccata non narrātur hic eo ordine quo facta fuerunt in Exo. d. z lib. numeroz eo q' psal. non sunt facti nec leguntur ad hī stoziam sed ad prophetiam.

Exo. xviij. Et de se. d. uera. er. can. calice

māducandum. Ideo dicit. esto fecerunt. i. in breui crediderunt q's dictum est: imo in breui oblitū sunt operū eius mirabilium z nō sustinuerūt pariter cōfiteri z promissum eius. sed cōcupierūt inidiscere te concupiscētia in deserto rēfati perēdo carnes z tentauerūt deum in loco iniquo ad p'p'ra oieb dicētes. Et est deus in nobis. Id dicitur sunt aque tentationis: tamē deus dedit z impleuit eis petitionē ipsoz: z misit saturitatē in animas eozum: ex abundantia carnis coturnicū. z aque de petra oieb.

niēri. xvi. d. et. vñ. qd. s. c. den. q. s. et. xliij. vidi. cam.

Et irritauerūt moysen in castris aaron sanctum domini. Aperta est terra: z deglutuit dathā: z operuit sup' zgregationē abyron. Et exaruit ignis in synagoga eozum: flamma combussit peccatores. Hic cōfiteat z memorat tertium pctm q's fuit ambitionis z inuidie q' dicitur z dathā z abyron uoluerūt sibi vendicare summū sacerdotiū z mouerunt seditionē contra moysen z aaron vt patet numeri. xvi. Vnde dicit. Et irritauerūt. i. contempserunt z ad irā prouocauerūt moysen in castris z aaron scdm dñm. i. sacerdotē ordinariū z sanctificatum a deo: sed ex inia dei aperta est terra z deglutuit dathā z operuit z ruit super cōgregationē z conurbationē z cōuētiū abyron z sic absorbuuit eos. Et exaruit ignis in synagoga z cōgregatione malipoli eozum. Et flamma occidit. ccl. viros peccatores p'sumentes offerre incensum cū thuribulis et essent peccatores z indigni z nō a deo electi. Et tamē deus pepercit filiis chore q' nō cōsenserunt. Vnde sacrum est grande miraculum vt cum omnis essent in eodē loco: z tñ isti sunt liberati z māserūt in facie terre: sic aperta fuit terra z tamen chore z dathā z abyron cum sequacib' suis fuerūt absorpti: vt patet numeri. xvi. zc.

Exo. xviij. Et de se. d. uera. er. can. calice

niēri. xvi. d. et. vñ. qd. s. c. den. q. s. et. xliij. vidi. cam.

murauerunt in tabernaculis suis. non exaudierunt vocem dñi. Et eleuauit manū suā super eos: vt prosterneret eos in deserto. Et vt deijceret semen eozum in nationibus z dispergeret eos i regionibus hūc confiteatur z memorat quartum peccatum quōd fuit idolatrie. quando adoraauerunt z fecerunt vitulum constabilem. vñ de dicit. Et fecerunt idoli z vitulum in oreb. id est prope montem sinay cuius pars dicitur oieb. z adoraauerunt sculptile scilicet vitulum constabilem: vt patet Exo. xxxij. z mutauerunt gloriam suā. id est gloriam z latram deo debitam in similitudinē z imagine vituli comedentis feni' attribuentes gloriam z honorem vni bestie mure. Et sic oblitū sunt deus q' saluauit eos ab egyptis liberando quando fecit magna miracula in egypto z mirabilia in terra chā z terribilia postēta z terribilem flagorem egyptiorū in mari rubro deducendo aquas maris super eos. Et tunc filij israel possit toto miracula z beneficia fuerūt ingrati z infideles adorantes vitulum. Et ideo deus dixit. id est decreuit z cōtinuatus est vt disperderet eos cum dixit. Dimitte me vt trafacat furor meus super eos zc. Nā moyses electus eius obstitit se z supplicasset in confractioe z contritione cordis in conspectu eius vt auerteret iram suā z deus pepercit eis occisi. xliij. milibz. Et pro nihilo. hūc incipit versus in translatione Hieronymi s' est quintum peccatum quod fuit rebellitionis z dissidentie quando uoluerunt constituere sibi ducem qui reduceret eos in egyptum nisi caleph z iosue obstitissent: vt patet numeri. xliij. Vnde data est eis sententia: vt nullus eozum qui egressi sunt de egypto a. xx. annis z supra intraret terram promissionis preter caleph z iosue: sed caetera eozum iacerent in deserto. Ideo ait. quia sup' ple contempserunt z pro nihilo habuerūt terram desiderabilem promissam abiae z isaac z ita eoz: non crediderunt verbo eius: nec promissioni z murmurauerunt in tabernaculis suis cum dixerunt: vti nam pereamus z non inducat nos dominus in terram illā ne cadamus gladio: z vti obliberati nostri deducantur captiui z non audierunt vocē dñi de p'missōe facta. Et id dñs eleuauit manum z sententiā suā: vt prosterneret eos i deserto z vt deijceret semen eozum in nationib' z dispergeret eos in regionibus diuersari gentiū: sed adhuc peccabus moysi fuit placatus z noluit eos totaliter delere: sed progauit eos vt vagaretur per desertum vsq' ad quadagesimum annum.

niēri. xvi. d. et. vñ. qd. s. c. den. q. s. et. xliij. vidi. cam.

h. qd. vij. s. ite cū balaā

xxli. q. iij. ca. ad huc p. fidi. q. iij.

Et stetit phinees et placavit: et cessavit quassatio.

Et reputatum est ei ad iustitiam: in generatione et generationes usque in sempiternum.

c. qd. rps. h. q. v. c. eos. z. qd. v. vi. oc. cidit.

nsert. xx.

nsert. xxij.

At p. p. sili. curius. lib. iij. dic.

Et irruerunt eum ad aquas contradictionis: et peccatus est moyses propter eos quia exacerbaverunt spiritum eius. Et distinguit i labijs suis: non dispulerunt gentes quae dixit dominus illis. Et commisit super gentes et vidicerunt opera eorum et serulerunt sculpsitibus eorum: et factus est illis in scandalum. Et immolaverunt filios suos: et filias suas demonibus. Et effuderunt sanguinem innocentem: sanguinem filiorum suorum et filiarum suarum quas sacrificaverunt sculpsitibus chanaan. Et interfecta est terra in sanguine et contaminata est in operibus eorum: et fornicati sunt in adinventionibus suis. Et iratus est furor domini in populum suum: et abominatus est hereditatem suam. Et tradidit eos in manus gentium: et dominati sunt eorum qui oderunt eos.

Et irruerunt eum ad aquas contradictionis in deserto caedes veritatis est moyses propter eos: quia exacerbaverunt et amarcauerunt spiritum eius i murmure suo. Et ideo dimisit labijs suis cum dicit. Non ex hac petra potoremus bis aquam efferre. Non ex locutione sua poterunt efferre quae bestiarum. Et ideo ab ingressu terre promissionis fuit exclusus yterus. Mosyes et Aaron. Non disperderunt. Hic incipit usus in translatione hieronymi ubi dicitur de decimum peccatum quod fuit rebelliois eius inobediencie quod non impleverat preceptum domini quod mandauerat eis ut efferrent et interficerent oves chanaeas in terra promissionis imo eos relliquerunt: propter avaritiam tributarios fecerunt. Non evenerunt eis omnia mala: quod dicitur in opera z supstititioes eorum: et mores: et sic idola magna frequenter commiserunt nisi fuerint frequenter afflicti z seruituti dediti. Ideo ait. Non disperderunt gentes chanaeas: quia precepit effundere oves illas. Numeri xxxij. Ideo commisit sunt inter eos z didicerunt opera eorum z mores z fuerunt sculpsitibus z idolis eorum. Baalym z Astarot z facti est illis in scandalum. Nam propter eos inter gentes fecit eos cadere in idolatram z supstitutione eorum. Non immolaverunt filios z filias demonibus ad modum chanaeorum: et effuderunt sanguinem innocenter filiorum z filiarum quas sacrificaverunt sculpsitibus z ydolis chanaan. Et interfecta z contaminata z polluta est terra in sanguinibus humanis: et nephandis sacrificiis. z contaminata in operibus eorum deo odibilis: z propter fornicati sunt fornicatioe spirituali cum ovis alienis larrinam tribuendo in adinventionibus suis. Et sic iratus est furor domini in populum suum. Id est populum suum z abominatus est hereditatem suam quae elegerat sibi in populum suum: et tradidit eos in manus gentium: quae detestatos: z dominati sunt eorum qui oderant eos: ut per pertu tum dicitur sum libi iudicij.

Et tribulaverunt eos inimici eorum: et humiliati sunt sub manibus eorum sepeliberavit eos. Ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo: et humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et vidit cum tribularentur: et audit uit orationem eorum. Et memor fuit testis sui: et penituit eius secundum multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in misericordias: in conspectu omnium qui ceperant eos.

Et irruerunt eum ad aquas contradictionis in deserto caedes veritatis est moyses propter eos: quia exacerbaverunt et amarcauerunt spiritum eius i murmure suo. Et ideo dimisit labijs suis cum dicit. Non ex hac petra potoremus bis aquam efferre. Non ex locutione sua poterunt efferre quae bestiarum. Et ideo ab ingressu terre promissionis fuit exclusus yterus. Mosyes et Aaron. Non disperderunt. Hic incipit usus in translatione hieronymi ubi dicitur de decimum peccatum quod fuit rebelliois eius inobediencie quod non impleverat preceptum domini quod mandauerat eis ut efferrent et interficerent oves chanaeas in terra promissionis imo eos relliquerunt: propter avaritiam tributarios fecerunt. Non evenerunt eis omnia mala: quod dicitur in opera z supstititioes eorum: et mores: et sic idola magna frequenter commiserunt nisi fuerint frequenter afflicti z seruituti dediti. Ideo ait. Non disperderunt gentes chanaeas: quia precepit effundere oves illas. Numeri xxxij. Ideo commisit sunt inter eos z didicerunt opera eorum z mores z fuerunt sculpsitibus z idolis eorum. Baalym z Astarot z facti est illis in scandalum. Nam propter eos inter gentes fecit eos cadere in idolatram z supstitutione eorum. Non immolaverunt filios z filias demonibus ad modum chanaeorum: et effuderunt sanguinem innocenter filiorum z filiarum quas sacrificaverunt sculpsitibus z ydolis chanaan. Et interfecta z contaminata z polluta est terra in sanguinibus humanis: et nephandis sacrificiis. z contaminata in operibus eorum deo odibilis: z propter fornicati sunt fornicatioe spirituali cum ovis alienis larrinam tribuendo in adinventionibus suis. Et sic iratus est furor domini in populum suum. Id est populum suum z abominatus est hereditatem suam quae elegerat sibi in populum suum: et tradidit eos in manus gentium: quae detestatos: z dominati sunt eorum qui oderant eos: ut per pertu tum dicitur sum libi iudicij.

vs p. lib. d. et. q. iij. q. iij. q. iij.

Et tribulaverunt eos inimici scilicet chanaan et moabitae z amonitae. Et humiliati sunt captivi sub manibus z potestate z ditione eorum. Et tunc dominus sepe liberavit eos mittendo iudices z salvatores ut a potestate onthel. gedoon. Jepe. z ceteros ipsi vero tanquam ingrati multotiens exacerbaverunt eum sponte in consilio z arbitrio suo z non coacte. Et ideo humiliati z subiecti z afflicti sunt in iniquitatibus z sceleribus suis. Sed quia dum erant in captivitate z tribulatione recuerebatur ad deum. Ideo vidit deus oculo misericordie tribularentur z audiuit orationem z clamorem eorum: non in meritis eorum: sed quia memor fuit testamenti z promissi sui facti ad abiam Isaac z iacob z non respexit eos in iniquitate sed in misericordia z immobilitate sui testamenti quod de illa gratia tuo promiserat futurum messiam z salvatorem. Et ideo penituit eis non quia peccata erant sed facta ad modum penitentis reuocatis irae z vindictae parcendo eis secundum multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in manus in conspectu oium gentium qui ceperant z subleceat eos qui non permisit deus ut inimici totam eos deleteret: sed recipiebatur eos in deditionem z seruitutem z permittebant eos vivere in ciuitatibus suis. Et per iudices suos ab inimicis liberabat sepius eos.

Saluos fac nos domine deus noster: et congrega nos de nationibus. Ut confiteamur nomini sancto tuo: et gloriemur in laude tua. Benedictus dominus deus israel: a secula z usque in seculum z dicit omnis populus fiat fiat.

Et irruerunt eum ad aquas contradictionis in deserto caedes veritatis est moyses propter eos: quia exacerbaverunt et amarcauerunt spiritum eius i murmure suo. Et ideo dimisit labijs suis cum dicit. Non ex hac petra potoremus bis aquam efferre. Non ex locutione sua poterunt efferre quae bestiarum. Et ideo ab ingressu terre promissionis fuit exclusus yterus. Mosyes et Aaron. Non disperderunt. Hic incipit usus in translatione hieronymi ubi dicitur de decimum peccatum quod fuit rebelliois eius inobediencie quod non impleverat preceptum domini quod mandauerat eis ut efferrent et interficerent oves chanaeas in terra promissionis imo eos relliquerunt: propter avaritiam tributarios fecerunt. Non evenerunt eis omnia mala: quod dicitur in opera z supstititioes eorum: et mores: et sic idola magna frequenter commiserunt nisi fuerint frequenter afflicti z seruituti dediti. Ideo ait. Non disperderunt gentes chanaeas: quia precepit effundere oves illas. Numeri xxxij. Ideo commisit sunt inter eos z didicerunt opera eorum z mores z fuerunt sculpsitibus z idolis eorum. Baalym z Astarot z facti est illis in scandalum. Nam propter eos inter gentes fecit eos cadere in idolatram z supstitutione eorum. Non immolaverunt filios z filias demonibus ad modum chanaeorum: et effuderunt sanguinem innocenter filiorum z filiarum quas sacrificaverunt sculpsitibus z ydolis chanaan. Et interfecta z contaminata z polluta est terra in sanguinibus humanis: et nephandis sacrificiis. z contaminata in operibus eorum deo odibilis: z propter fornicati sunt fornicatioe spirituali cum ovis alienis larrinam tribuendo in adinventionibus suis. Et sic iratus est furor domini in populum suum. Id est populum suum z abominatus est hereditatem suam quae elegerat sibi in populum suum: et tradidit eos in manus gentium: quae detestatos: z dominati sunt eorum qui oderant eos: ut per pertu tum dicitur sum libi iudicij.

Et tribulaverunt eos inimici scilicet chanaan et moabitae z amonitae. Et humiliati sunt captivi sub manibus z potestate z ditione eorum. Et tunc dominus sepe liberavit eos mittendo iudices z salvatores ut a potestate onthel. gedoon. Jepe. z ceteros ipsi vero tanquam ingrati multotiens exacerbaverunt eum sponte in consilio z arbitrio suo z non coacte. Et ideo humiliati z subiecti z afflicti sunt in iniquitatibus z sceleribus suis. Sed quia dum erant in captivitate z tribulatione recuerebatur ad deum. Ideo vidit deus oculo misericordie tribularentur z audiuit orationem z clamorem eorum: non in meritis eorum: sed quia memor fuit testamenti z promissi sui facti ad abiam Isaac z iacob z non respexit eos in iniquitate sed in misericordia z immobilitate sui testamenti quod de illa gratia tuo promiserat futurum messiam z salvatorem. Et ideo penituit eis non quia peccata erant sed facta ad modum penitentis reuocatis irae z vindictae parcendo eis secundum multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in manus in conspectu oium gentium qui ceperant z subleceat eos qui non permisit deus ut inimici totam eos deleteret: sed recipiebatur eos in deditionem z seruitutem z permittebant eos vivere in ciuitatibus suis. Et per iudices suos ab inimicis liberabat sepius eos.

Confitemini domino quoniam bonus est dominus deus noster: et congrega nos de nationibus. Ut confiteamur nomini sancto tuo: et gloriemur in laude tua. Benedictus dominus deus israel: a secula z usque in seculum z dicit omnis populus fiat fiat.

Et tribulaverunt eos inimici scilicet chanaan et moabitae z amonitae. Et humiliati sunt captivi sub manibus z potestate z ditione eorum. Et tunc dominus sepe liberavit eos mittendo iudices z salvatores ut a potestate onthel. gedoon. Jepe. z ceteros ipsi vero tanquam ingrati multotiens exacerbaverunt eum sponte in consilio z arbitrio suo z non coacte. Et ideo humiliati z subiecti z afflicti sunt in iniquitatibus z sceleribus suis. Sed quia dum erant in captivitate z tribulatione recuerebatur ad deum. Ideo vidit deus oculo misericordie tribularentur z audiuit orationem z clamorem eorum: non in meritis eorum: sed quia memor fuit testamenti z promissi sui facti ad abiam Isaac z iacob z non respexit eos in iniquitate sed in misericordia z immobilitate sui testamenti quod de illa gratia tuo promiserat futurum messiam z salvatorem. Et ideo penituit eis non quia peccata erant sed facta ad modum penitentis reuocatis irae z vindictae parcendo eis secundum multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in manus in conspectu oium gentium qui ceperant z subleceat eos qui non permisit deus ut inimici totam eos deleteret: sed recipiebatur eos in deditionem z seruitutem z permittebant eos vivere in ciuitatibus suis. Et per iudices suos ab inimicis liberabat sepius eos.

lvf. dist. ca. nasci.

Insert. in fra. ex v. a

domino nro iesu xpo per aduentu suuz quos redemit de manu e pñre diaboli inimici nri z pgregavit eos de nationib' in vna ecclesia. Congregavit dico a solis ortu z occasu. z ab aquilone z maritima oceano qm mediterraneo. oēs isti in xpo redēpti z congregati dicāt inter se z exhortent se ipsos dicendo. Confitemini dño iesu xpo qm bonus est. z in eternū est z erit mīa eius quā nobis oēs dicit in sua redēptione. Et hīs hīs p q nō loquitur hic de tempotali z particulari z corpotali redēptione vt uidet z quidam cū eis delirant: sed loquitur de vniuersali z spiritali salute z redēptione facta per xpm cum dicit. A solis ortu zc. nec inuitat falsam iudicam z illā populā ad gratiarū actiones z ad laudandū deū: sed totā ecclesiam z xpianā religionem a solis ortu vsq ad occasum diffusam z cōgregatam que redēpta est per xpm vnde dō ppheta bñ seclat ex reuelatione q' genus humanū nō poterat redimi nec saluari nisi p xpm deum incarnatum in cuius fide saluabatur antiqui. hūc ergo inuocat in omnibus psalms.

Errauerunt in solitudine in iaquoso: viam ciuitatis habitaculi non in uenerunt.

infra eodēz Esurientes z sitientes: aīa eorum in ipsis defecit.

Et clamauerunt ad dñm cum tribularentur: z de necessitatibus eorum eripuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam: vt irent in ciuitates habitationsis Confitentur domino mie eius: et mirabilia eius filijs hominum.

Quia satiavit aīam inanem: et animam esurientem satiavit bonis.

infra eodēz In hac secunda parte enumerat bñficia p xpm nobis illata in suo aduentu pio quo grās tenemur referre. Et primo memorat tria beneficia que totum genus humanum recepit per suam mortem z resurrectionem z ascensionem. ubi quidē descendit mare zc. Quarta ad pūm est notandum q' totum genus humanum tria damna hereditaria incurrit ex peccato primo. i. parentum. Primo exitum ab vtraq' paradiso cū fuit hō expulsus in hanc vallem lachrymarum inter bestias z vepes zc. cum dicit deus. Ne forte mittat manū suam z sumat de cibo z vniat i. erratum. Unde ex hoc exitu incurrit famē z sitis z erant. Nam in anima perdidit iustitiam originalem z fuit fauciatu rtiplici culpa et in corpore recepit omnes penaltia

infra eodēz Tria dāna ex peccato. ade.

tes zc. Tertio fuit cōdemnatum totum genus humanum ad captiuitatem z carcerem perpetuū dia boli hic per culpam z in futuro per penam. Et sic homo fuit erul z eger z captiuus. Sed ab hīs tribus damnis nos xpus liberavit in suo aduentu. Primo ab exitu cum nos in vnam ecclesiam ex diuersis locis z nationibus cōgregauit hic per gratiam z in futuro per gloriam. Secundo nos liberavit a captiuitate cum per suum sanguinem nos redemit z de inferno abstraxit. Tertio nos liberauit ab egritudine peccati et fomite eius cum eius passione virtutem contulit sacramentis ad faciendas nostras infirmitates. Unde per suam passionem nos redemit a captiuitate. Et per resurrectionem nobis recuperauit immortalitatem z per ascensionem nos ab exitu reuocauit z introduxit in celum. Et ideo dicitur nos a mmoner ad gratiarum actiones. Primo quia nos reuocauit ab exitu z siti z fame. Secundo quia nos a captiuitate liberauit. Tertio: quia ab egritudine corporis et anime sanauit. Secunda ibi. Sedentes in tenebris tertia ibi. Suscepit nos. Quantum ergo ad pūm dicit. Omnes filij adā errauerunt in solitudine in iniquo solo huius mundi z expulsi a terrestri paradiso in qua solitudine viam ciuitatis celestis z illius eterni habitaculi non inuenierunt. Immo viam perditionis. A C Et dicebatur solitudo hic mundo hō mundus. Nam in terris paradiso habebat adam colloquium z familiaritatem z societatem angelorum: sed cum fuit expulsus tunc ab hōdo solitudo fuit pūuatus. In qua solitudine non solum non inuenit ciuitatem nec habitaculum sed nec etiam viam ad ciuitatem z habitaculum dei. Et ideo errabat totum genus humanū sicut ovis que perit z omnes ibant ad baratrum inferni per dita via que ad celum ducebat. Sed quia in tali exitu incurrerunt famem z sitim non solum corporealem: cum perdidissent cibum vite: sed etiam spirituales zc. Ideo sequitur esurientes zc. Et incipit hic constructio sic dicendo esurientes z sitientes errauerunt in solitudine z aīa anima i. desit vitā habitaculi non inuenierunt. Ideo animi i. desit vitā eorum in ipsis defecit cum perdidissent omnes legnum vite. Ideo tunc omnes filij adā cum per quing' milia annorum tribularentur z vexarentur a diabolo in lachrymarum valle z solitudine clamauerunt ad dominum scilicet patriarche z prophete dicendo vniam dirigeres celos z descenderes zc. Et tunc deus misit filium suum z de necessitatibus eorum eripuit eos. Et per legem euangelicam deduxit eos in viam rectam z vt irent in ciuitates habitationsis celestis quā p dicitur. Ergo oēs qui reuocati sunt ab huiusmodi exitu cōfiteantur domino mirabilia misericordie eius: z etiā cōfiteantur non solum dño sed etiā oibus filijs hominum post q' tā magnum beneficium receperunt: q' dñs xpus p sua sacramenta ecclesiastica satiavit animā inanem z vacuā gratie: animā esurientem. satiavit hic bonis gratie z in futuro bonis glorie z maxime satiavit animas nostras pane sacramentali eucha

stie Et sic licet tota ista particula hui' littere possit adaptari ad filios israel qui errauerunt. p. anis in solitudine deserti quos iohne introducit in vberē terram pmissiois: tñc illud adducere in figurā: q' istē psalm' z ceteri nō adducunt nec legunt in ecclesia ad historiam sed ad pphētā ad trē ruz quo picipaliter facti sunt vt frequēt dicitur: scilicet post' eēt iudicare q' sacra scripturā xpi ante exponere q' d' summo pere canēdū est. Et cēt occultare thesaurum spiritus sancti qui hic lateret.

de pe. di. in. ca. ad huc l. tra me. Sedentes in tenebris z ymbra mortis: vincos in mendicitate z ferro. Quia eracerbauerunt eloqa dei: z consilium altissimi irritauerunt. Et humiliatum est in laborib' eorum: z infirmati sunt nec fuit qui adiuuaret.

Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: z de necessitatibus eorum liberauit eos.

Et eduxit eos de tenebris z ymbra mortis z vincula eorum dirupit.

Constitentur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominum.

Quia contriuit portas ereas: z vinctes ferreos confregit.

Hic memorat scdm beneficium scz qualiter xps nos liberavit a captiuitate z vinculis diaboli z de carcere inferni. Et dicit xps supple liberavit. oēs filios adā sedētes in tenebris peccatorū hic per culpam z in inferno siue limbo per penā dāni z in purgatorio p penam sensus z vinctos z ligatos in mendicitate z ferro catenarū culpe z pene. Cū nam dāni. Scdm expoliavit purgatorius in quo xps iterant quidā de populo dei cōdenati ad tempus vera: ad penas sensus. Tertio liberavit viuos qui erāt in vinculis peccati: ideo dicit xps Johā. xvi. Pūnceps huius mundi est tetior foas: sic ergo liberavit in tenebris z ymbra mortis. Nam taz infernus q' quilibet culpa dicitur vinctus mortis xpianatio luminis gratie tales dicuntur vincti mendicitate z fame z ferro dure seruitutis. Et subdit causas quare erant in illa captiuitate dicens. Eracerbauerunt eloquia dei. i. q' trasgressi sunt pceptuz dei scz legē datā moyfi irritauerunt z cōtēpserunt z vanā reputarunt. Ideo. humiliatus z delectum est in laboribus eorum eorum ex sententia domini dicentis. In sa zore vultus tui zc. Et infirmati z pcul-

tria gene. ra ho xps i. ut.

si sunt in aīa culpa. z in corpore penaltatibus z in sensualitate fomite concupiscentie: non fuit q' eos adiuuaret nec liberare posset a peccato er pe nitentius. Et ideo cū per quing' milia annorū tribularentur in huiusmodi captiuitate clamauerunt ad dominum per patriarchas: z prophetas: scz sic christus venit in carnē z liberavit eos de necessitatibus z vinculis eorum: z eduxit eos de tenebris z ymbra mortis tam inferni q' peccati z vincula eorum dirupit quando portas ereas inferni z peccatorum z vinctes ferreos confregit. Et ideo oēs q' liberati sunt ab huiusmodi captiuitate cōfiteant dño z filijs hominum mirabilia opera eius q' contriuit portas ereas z vinctes ferreos confregit.

Notandum q' oia verba vponētia habent duplicem significationem in tertis psonis scz actiua z passiua sicut verba omnia: z ideo sic cōfiteantur fossan teneri i hoc loco passiuē scz cōfiteant dño misericordie eius. i. cum cōfessione sibi referantur et memorētur ad et' laudē z mirabilia et' cōfiteant z manifestent filijs hominū vt cognoscāt laudē et' oī potētā. Nā deo debem' agere grās p sitēdo mias et' quas nobis fecit z debēt' pferri z manifestare z p dīcari homin' mirabilia opa eius z mira cula zc.

Suscepit eos de via iniquitatis eorum: propter infirmitas enim suas humiliati sunt.

Omnen eam abominata est anima eorum z appropinquauerunt vsq ad portas mortis.

Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: z de necessitatibus eorum liberauit eos.

Misit verbum suū z sanauit eos: et eripuit eos de interfectionib' eorum.

Constitentur dño misericordie eius: z mirabilia eius filijs hominum.

Et sacrificet sacrificiū laudis: z annunciet opera eius in exultatione.

Hic memorat tertium beneficium scz q' xps non solum reuocauit genus humanum z filios adā ab exitu z a captiuitate diaboli sed etiā sanauit eos ab infirmitate nō solum culpe: scz et pene corporalis z spiritualis. z hoc per sacramēta ecclesiastica z suas resurrectiones vt dicitur est. Ideo ait. xps suscepit eos de via z culpa iniquitatis eorum. nam ppter infirmitas z pcuraciones eorum. Nam ppter infirmitas z cōdemnati z pculsi sunt diuersis egritudinibus corporis z anime. Nam in anima fuerunt fauciatu pccati: in corpore diuersis infirmitatibus z in appetitu fomite z concupiscentia inordinata. In tantū q' oēm etiā salubē z bonā doctrinā abominata est aīa corp' inclinātes ad malū abhorrentes.

mhbt: ego autem orabam. Et posuerunt aduerbum me mala p bontis: r odiiu pro dilectione mea.

Textulus ad victoria sua in fine psal. dicitur et tritu lo apper qd fecit istu pfa. diriges nos in xpm qd est finis legis. Ad cuius intellectus est notandus qd...

xpoca put epita noiu.

modernam iam non dicitur iudei a iuda filio iacob: sed a iuda proditor cuius oblatione r vestigia sequitur. vti sicut oes perfectiones r virtutes sui...

ma: druz: plic: deum lauda mus.

osti di eis signa dilectionis. r ipsi repederunt mihi signa r effectum odii qd loco dilectionis dixerunt. Cru cifige crucifige. hinc id fecit iudas pditor.

xps qd rivitici scti de iudaeis

nlbus in hoc r psal. memoratis. Et sic populus iudaicus manet obnoxiuz subiectus duplici peccato r sententiae r maledictioni.

Constitutio super eum peccatore: r diabolu stet a dextris eius.

vl. a. i. ca. ex mercit

Psalmi g maledictio sine est qd iudei sp sunt subiecti hoib? pctois: r ro est na postq? noluerit esse subiecti xpo scd rusto messe in lege pmisso: imo dixerit no habem? vestri nisi cesare. Jo iuste sunt codenati ad ppetua futuruz corpore r aie.

contra sustinetes iudeos.

Cum indicatur exeat codenatus: et oratio eius fiat in peccatum.

Act. iij. cr. de. pe. di. i. c. ni. hyl. et dist. i. x. vi. ca. poito.

Tertia est qd non solum codenati sunt a xpo ad servitutem ppetua: s? et a scriptis: qua? codemnationes semper incurant: vti xps pdenavit eos cui dicitur: nunt nollissima hois illi? peiora dixit. It? et dicitur: nollissima male pdr? x?.

per elevationē panis aī dīm in conspectu ppli de quo habet Ezo. xix. pūdīt qualiter copus xpi in forma panis erat eleuādū sup capita sacerdotum in cōspectu ppli: z offerendū ante deum z referendū in tabernaculo altaris sic fit in nostris ecclesijs. Hoc idē pūdīt per oblationem panis z vini qd obruit melchisedech pio abia z suis Ex. xxi. hoc sacramentū pūdēt nos dauid per supradicta mysteria fecit hunc psal. in quo tria facit. Nam primo excitat sep̄m ad laudē dei. secundo explicat hoc sacramentum per supra dicta mysteria in le. ve. figuratū de quo principaliter intendit laudare deum. Tertio exhortatur fideles vt cum puritate z timore accendant ad tantū sacramētū scđā ibi memortam fecit. rertia tibi sanctū z terribile. Quartum ad primū pūdēt dēs dauid in spū per supra dicta mysteria tantum sacramentum z magnum beneficium generi humano per xpm conferendum in suo aduentu excitat se ad laudādū deum hinc persona coponis mystici. Ego confessione fidei et laudis confitebor tibi dñe. nō solum lingua z voce sed in toto corde z affectu referendo gratiarū actio nes p bñificiis. Et hoc faciā in cōsilio z zgregatio ne iustoy. i. fidelū. q. d. h. cōfessio mea nō sit credēda z acceptēda in zgregatiōe iudeoy reproboz z faracenoꝝ z hereticoy. nō recipient apud fideles. qd hoc sacramētū eucharistie de q̄ intēdo p̄dicare z cātare recipiet i tota ecclesia fidelū z celebrabit.

Diu. sio. fi.

ecclesia di. con. gregatio iustoy.

cōfessio z magnificētia est opus. i. ius ei⁹. s. d. e. Et iō talis iustitia manet z durabit in seculū seculi. in eternū. Nā h. vna ps latric. i. cōfessio laudis et adoriatio durabit z manebit in seculū seculi. i. in hoc seculo: z in alto. vt ps apoc. vii. qd nō solū. xru. s. feniores h. etiā. clu. z. turba magna qua dñm veniorare nemo poterat nō cessabāt clamare Bñdictio z claritas z gr̄as agere. Et sic pz qd confessio. i. gr̄as agere z magnificētia est opus. i. ius debitus deo. quia de iure tenemur deū laudare z magnificare z gr̄as agere p bñificiis receptis. Et hoc non solū aliqñ h. etiā temp z nō solū in hoc seculo sed etiā in alto z in seculū seclū. Alter autē pōt exponi iste ver sus. i. qd opus dei. i. opa dei sunt p̄fessio z magnificētia. i. cogit nos deū laudare z magnificare qd idē est. Itē op⁹ ei⁹ est p̄fessio z laudādū z magnificādū. s. h. pma expositio magis explicat veritatē z intelligētiā littere z sntiam in littera contentam.

Sicut exort. thib.

La. math.

Memoriam fecit mirabilia suoy misericoꝝ et miseror dñs : eam dedit timentibus se.
Memor erit in seculum testament sui: virtutum operum suoy annūciabit populo suo.
Adet illis hereditatē gētū : opera manuū eius veritas z iudiciū.

In hac seclā pte explicat q̄ sūt ista magna opera exq̄ta inter opa diuine mie de qbus intendit in hoc psal. deū laudare q̄ fuerit in veteri testamēto figurata. Ad cuius intellectū est aduertendum tria q̄ credit ab aliquibus qd vult hunc psal. vt can opertatē in rēplo in die azimoy. in quo deus fecit tria. v. grādia opa mie copalia q̄ figurabant duo maria opa mie spūalia futura q̄ xpus fecit in nouo testamēto. Nā primo vt dicitū est liberauit deus illum pplm p moysen de egyptiaca captiuitate. Scđo liberauit p̄iogenita hebreoy a morte coponalit per sanguinē agni. Tertio q̄ totus ille pplis fuit respectu pane azimoy p̄p̄ter qd deus fecit edictū r̄ceptū de agno immolātū de pane azimoy fuādo vt recēdo q̄ septe dies post pasca z hoc federe sem p̄fessio in memortā illius mysterh: vt ps. xxi. Per que tria mysteria fuerūt figurata tria alta maxima mysteria futura per xpm. i. qd rali die xp̄i verus agnus erat in cruce imolādus. Et per eius sanguinē genus humanū erat a morte liberādum. Et in tali die z vespe sacramētum eucharistie per xpm institūdo sub forma panis z vini vt dictum est. Et hoc fuit tria magna opa vni exq̄ta inter oēs volūtates eius. i. mysteriū passionis nostre redēptionis z sacramētum eucharistie in quibus deus maximus nobis ondit suam misericordiam. h. hoc p̄iudē. p̄pheta dō dicit bñ tenoy cōfiteri magna opa dñi exq̄ta. qm̄ dñs letus xpus misericoꝝ sui naturā z misericordiam per considerandū est

operationē. Fecit memortā suoy operuy: qm̄ dedit seipsum in efcā z abum ap̄lis timentibus se. qm̄ in die cenē. in nocte vespe pasce instituit sacramētum eucharistie. Et dedit seipsum ap̄p̄olis ad vētu scđā sub forma panis z vini. Quod mysteriū ecrāmē cū in memortā suoy operuy mirabilium. Ad eū cuius intellectū est pmo notandū qd in sacramētum eucharistie cōfētū r̄ presentatū r̄ memortā stie q̄ tur quatuor principalia z maria opera diuine mie tuo: q̄ xpus operatus est in nobis ad nostram salutē. Nam opera primo in eo presentatur mysterium incarnationis mie: Nā sicut deus factus est hō: ita substātia illius panis fit corpus xpi verū. h. nō eodē modo. Nam substātia panis conuertitur sine trāsustātiatur in verā carnē vti dñeēt. Sed z manētib⁹ solis accidentibus sine subiecto. Pane in mysterio incarnationis nulla fuit facta conuersio. Nam filius dei manēs p̄fectus deus factus est verus hō: non per conuersiōē sed per assumptionē humanitatis in deum. Itē etiā in hoc sacramento representat mysteriū incarnationis quia sicut ibi facta fuit vnio personalis humanitatis ad verbum. ita in esu huius sacramētī fit vnio mystica inter fideles z xpm vt ps. ioh. vi. Quia qui māducatur me ipse viuet p̄pter me. z in me manet ego in eo. Scđo memortā z presentatā in eo mysteriū passionis: qd qd semel factum est annuētaria z etiam quotidiana recordatione representat vt inquit aug. in sententiis p s̄p̄ri. z de cōse. di. h. semel p̄ctus. Tertio presentatā mysterium resurrectionis. Quarto mysteriū ascensionis. vt patz in canone misse. vbi dicitur. Beate passionis necō ab inferis resurrectionis: i. celos gloriose ascensionis memortā offerimus hōstiaz purā. Et quibus pz qd propheta memozando hoc sacramētū eucharistie: intendit memozare oīa supradicta tria mysteria q̄ in hoc sacramento continentur z in quoy memortā celebratur z fuit a xpo institutū vt ipse ait. Luc. xxii. hoc facite in meam cōmemorationē hō cū dē prima ad cor. xi. Ideo dicit p̄pheta. Memortā fecit mirabilia suoy. Sz quia xps in institutione huius sacramēti impleuit figurā veteris testamētī. i. de agno immolato z azimoy p̄cepto z mysterio manne: z de pane pio positiois eleuato corā dño vt supra dicitū est. Hō subdit propheta qd xps qm̄ instituit hoc sacramentum eū memoz erit in eternū testamēt sui scilicet p̄ceptor z mysterio. i. opatus est in test. ve. Nā illa que fecit z p̄cepit: ibi in figurā tunc a d̄implebit per hoc sacramētum in re z veritate. Quia lex per moysen data est sed gr̄a z veritas per xpm facta est. ioh. i. Et ideo dicit qd xpus instituendo hoc sacramētum erit memoz testamētī sui. i. cōfētū que fecit in test. vet. qd ipsa verificabit z ad implebit. Itē erit etiā memoz testamētī sui noui in eternum. quoy ad finē seculi durabit z perseverabit celebrabitur hoc sacramētum in ecclesia. Et ideo sequitur qd xpus faciet ista z dabit istam escam panis timentibus se: vt dē illis hereditatem gētūm i. gratiam z gloriā gentibus promissam. Nam sicut post exitum de egypto deus dedit illi populo

hereditatem gentium. i. terrā chanaanā quā gentiles possidebant: ita pariter xps post suam passionem z assumptionem z postq̄ liberauerat sanctos patres de limbo z captiuitate bryalū dedit totū populo suo fctū totū ap̄p̄olis: ecclesie fidelibus hereditatem gentium fctū totum populū a regna gētūm a solis ortu vsq̄ ad occasum: qd totum mundum subiecit apostolis iugo xpi in quo celebratur sacramentum eucharistie z colitur xpus z adoratur. Et sic patet qd xps in institutione z p̄fectione huius sacramēti fuit: erit memoz testamētī sui in eternum vsq̄ ad cōsumationē seculi in quo sacramento annuētatur virtutem operū suoy rum que fecit figuratiter in test. vet. Et annuētatur z presentatur etiam virtutem operū que fecit in nouo testa. i. mysterium incarnationis z redēptionis z passionis z resurrectionis z ascensionis que in hoc sacramento memortā z presentantur: z in quoy memortā hoc sacramētū celebratur. Et supradictis patet qd sacramētum eucharistie est vnū de quatuor: p̄ncipalib⁹ mirabilib⁹ misterh⁹ que deus operatur est in nobis sup omnem capacitatē nature: quoy primū est creatio. scđm incarnatione. tertio nostra redēptio. quartū eucharistie cōsecratio. opera manuū ei⁹: veritas z iudiciū. Dauid in hac particula laudat deū de veritate z iustitia. Ad cui⁹ intellectū est notandū vt frequenter dicitū est: quia mysteria gesta in te. vt non erāt gratia s̄p̄: nisi in quāntū fuerant verificata z impleta in nouo testa. qd omnia gerēbatur z p̄ceptebantur in figura. Et ideo illa gesta z p̄cepta facta in lege nihil aliud erant qd quedā promissiones de xpo z ecclesia. Et ideo deus intantū dicit verus z illa p̄cepta z mysteria intantum d̄cunt v̄ra in quāntū fuerint impleta z verificata per xpm in no. testa. Et sic deus est laudandus z magnificandus eo qd impleuit in no. te. ea que figuratas z p̄cepta p̄misit in vere. Et ideo propheta volens deū laudare de veritate quā impleuit in hoc sacramēto qd in eo verificauit mysteriū de agno pascha li: z de pane azimoy z de manna z pane pio positiois. Dicit ergo qd oīa opera manuū dei que fecit in vere. testā. sūt veritas z iudiciū in nouo. nāz quequid de fecit: iuste z vere fecit. Vel ponitur tri: hic iudiciū p̄ secreto misere fecit. Et Nam triplex p̄lex est iudiciū dñi. i. cōdemnationis z discretiois z de dei dñi creatiois desl. mysteriois secretiois. Et iō qm̄ per dicitū iudicia in sacra scriptura intelligunt secreta iudicia dei. Ad romanos. x. Ad alitudo diuinitatū sapientie z scientie dei q̄ incomprehensibilia sunt iudicia. i. secreta eius. Item psalm. xxxv. iudicia desl abyssus multa. Et c. Nā ad maiorē euidētiā est notandū qd sacramēta z sacramēta z p̄cepta z mandata ceremonialia. v. l. intantū dicunt iudicia in quantum figurabant aliquid iustitiā in nouo te. Unde imolatio sine sacrificiū agni pascales figurat sacrificiū xpi futurū i ara crucis: qd quidē sacrificiū xpi dē vera iustitia z verū iudiciū per quod genus humanum fuit a peccato iustificatum. Nam xpus fuit punitus pro nostro pecca-

